

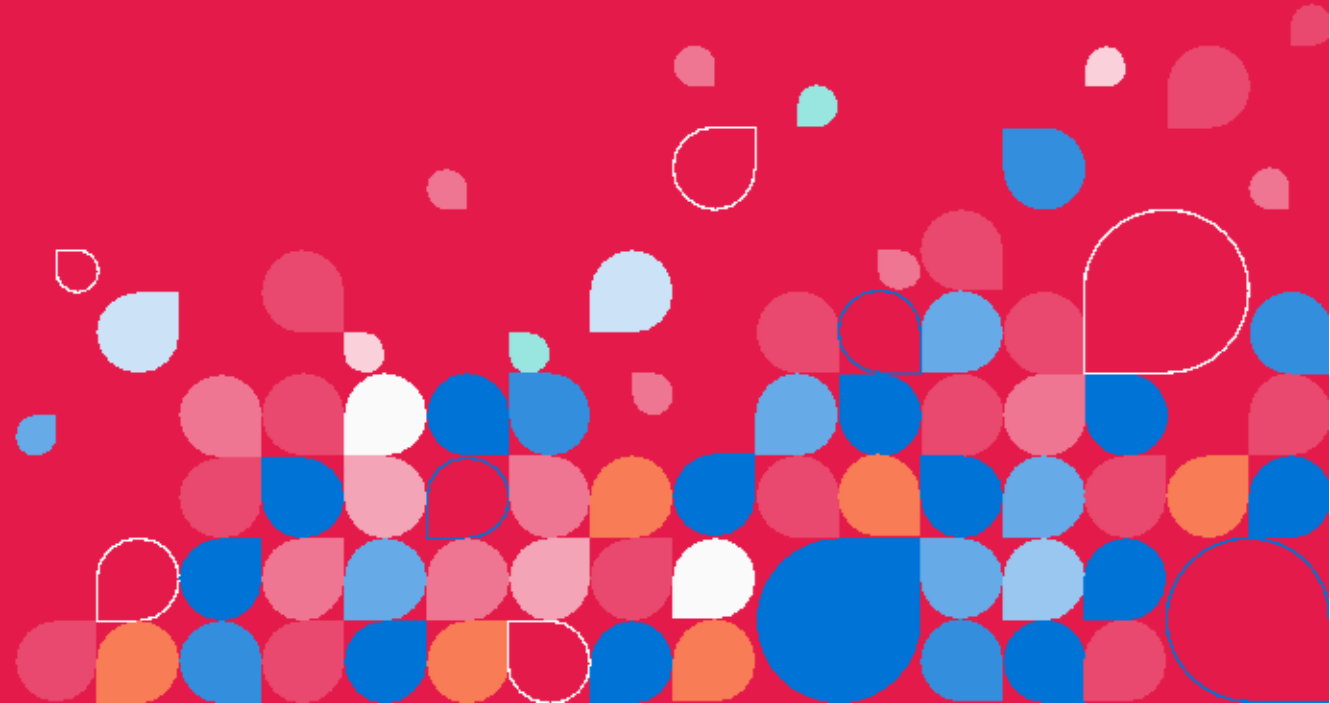
Vijf jaar later: nieuwe cijfers over grensoverschrijdend gedrag in de Vlaamse sport

Resultaten uit een onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag
ten aanzien van jonge sporters in zes Europese landen

Tine Vertommen
Stephanie Demarbaix
Jarl Kampen
Guido Van Hal

Overzicht

1. Doel
2. Methodologie
3. Resultaten
4. Discussie van de bevindingen
5. Aanbevelingen

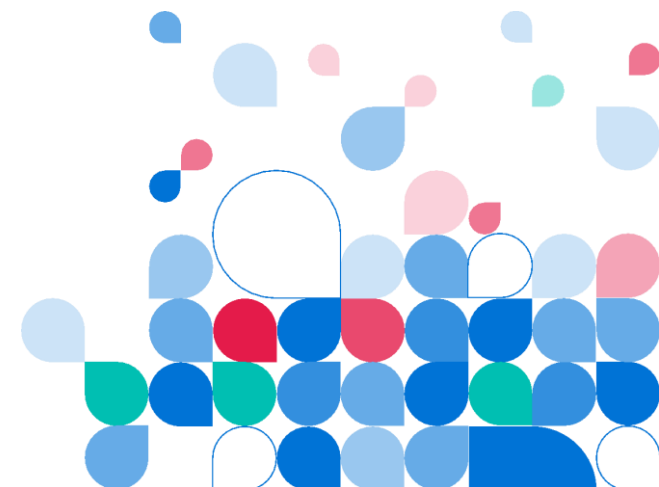
Doel

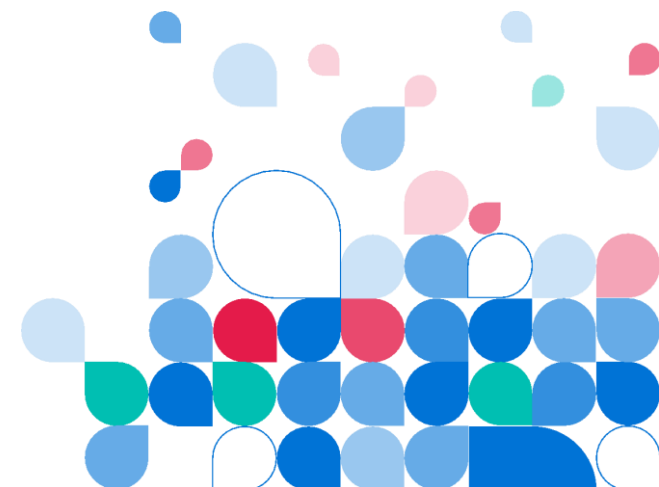
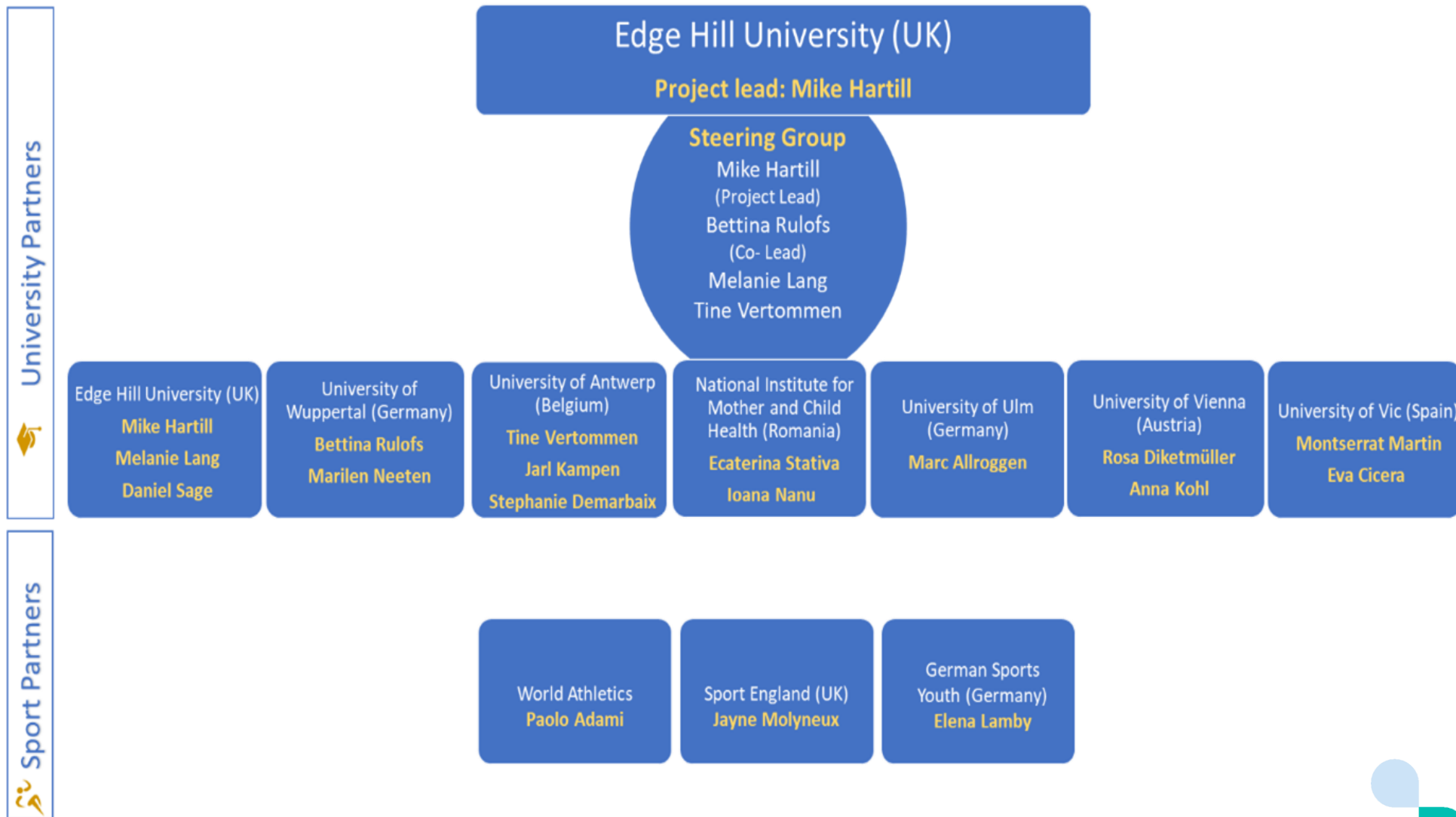
Doel

Het verzamelen van wetenschappelijk onderbouwde gegevens over de omvang, de dynamiek en de constellaties van grensoverschrijdend gedrag ten aanzien jonge sporters (-18 jaar) in kaart te brengen

- a.d.h.v. een zelfrapportage vragenlijst
- bij representatieve steekproef van 18-30 jarigen
- uit zes Europese landen: UK, Duitsland, Spanje, Roemenië, Oostenrijk en België (2x)

Partners

Methodologie

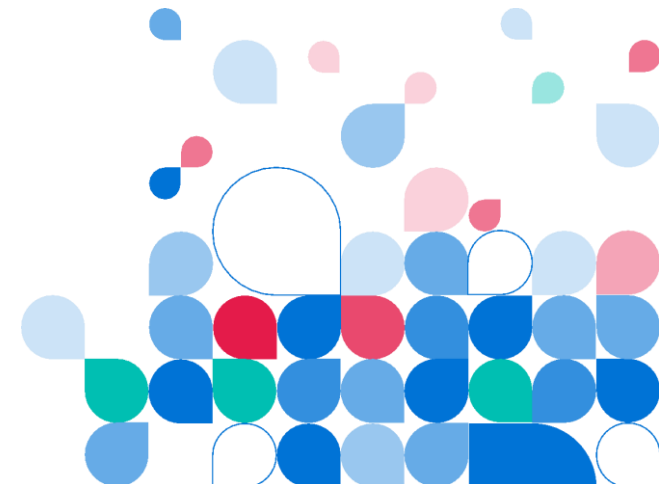

Onderzoeksvraag

Wat is de omvang van grensoverschrijdend gedrag t.a.v. kinderen (die voor hun 18^e actief zijn in de georganiseerde sport) in en buiten de sport?

Subvragen:

- Wat zijn de kenmerken van sporters die dit meemaken?
- Wat zijn de kenmerken van 'plegers'?
- Wat zijn de kenmerken van deze ervaring?

Instrument

Zelf in te vullen, online vragenlijst voor volwassenen

Vragenlijst over grensoverschrijdend gedrag tegen kinderen in de sport (IVACS-Q)

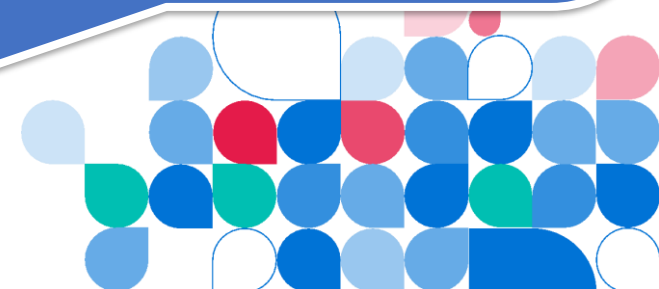
- Demografische en sport participatie vragen
- Verwaarlozing
- Psychisch GG
- Fysiek GG
- Seksueel GG
 - Contact seksueel GG
 - Niet-contact GG
- Vervolg vragen over ervaringskenmerken (leeftijd, pleger, duur, plaats, onthulling, enz.)

Nu leggen we je een aantal gedragingen voor die over 't algemeen beschouwd worden als negatief of schadelijk voor jonge mensen.

Bv. bij psychisch geweld: Soms doen of zeggen mensen dingen die ons kwetsen of schadelijke

Bv bij SGG:

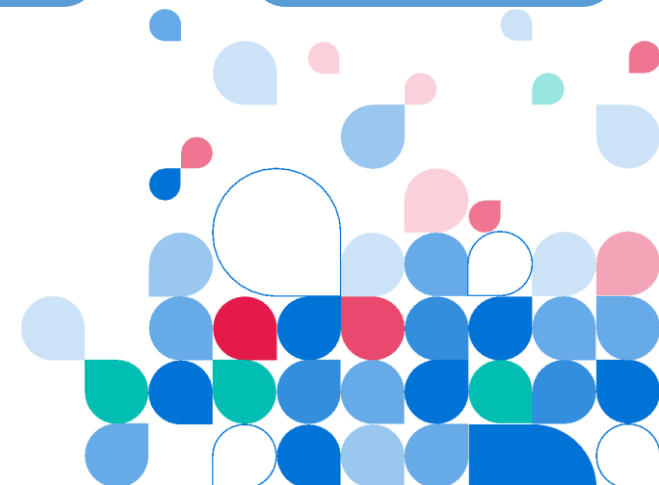
Soms doen of zeggen mensen seksueel getinte dingen die negatief of schadelijk kunnen zijn wanneer we kind zijn. Deze dingen kunnen destijds ongewenst geweest zijn of je kunt er nu van vinden dat ze toen ongepast waren.

Inhoud van de vragenlijst: voorbeelden van items (samenvatting)

Verwaarlozing	Psychisch GG	Fysiek GG	Non-contact seksueel GG	Contact seksueel GG
Inadequate ondersteuning	Vernederingen, body shaming	Fysieke oefeningen als vorm van straf	Seksuele opmerkingen	Kussen
Inadequate medische zorg	Bedreiging, verbaal geweld	Fysiek schadelijke inwijdingsrituelen	Seksuele bliken	Seksuele aanrakingen
Inadequate begeleiding	Genegeerd of buitengesloten	Dopinggebruik	Seksuele beelden (ontvangen, vervaardigen, doorsturen)	Aanranding
Gebrek aan geschikt materiaal	Geen waardering krijgen voor sportprestaties	Gedwongen spelen bij ziekte, uitputting, blessure	Gedwongen uitkleden	Genitaal, oraal, anale penetratie (en poging)
School verwaarlozen	Onrealistisch hoog verwachtingspatroon	Lichamelijke mishandeling	Exhibitionistisch gedrag ervaren (offline of online)	Seksueel schadelijke inwijdingsrituelen
Onveilige sportomstandigheden	Psychisch schadelijke inwijdingsrituelen			

Procedure Testen + Vertaling

Procedure - Veldwerk

- Ethische borging (UA)
- Vrijwillige en confidentiele deelname en behandeling van de gegevens
- Debriefing en verwijzing
- De steekproeftrekking en de gegevensverzameling werden uitgevoerd door Ipsos Mori: panelleden tussen 18 en 30 jaar die aan georganiseerde sport hadden gedaan toen ze jonger waren dan 18

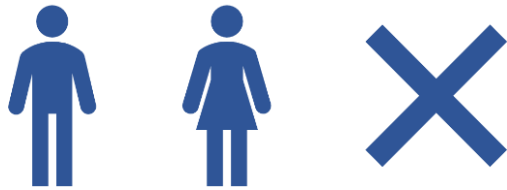
Regio	Veldwerk start datum	Veldwerk eind datum	Duur (dagen)
België (Vlaanderen)	03/11/2020	14/12/2020	41
België (Wal-Bxl)	03/11/2020	22/11/2020	20

Resultaten

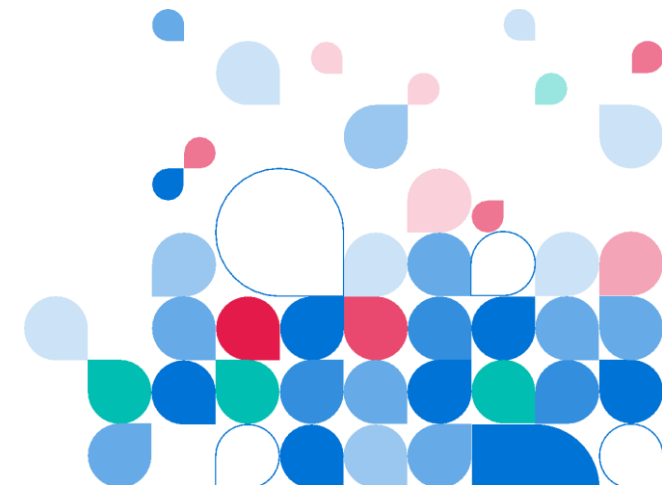

Europese steekproef

Leeftijd: 18-30 jaar (gemiddeld 24)

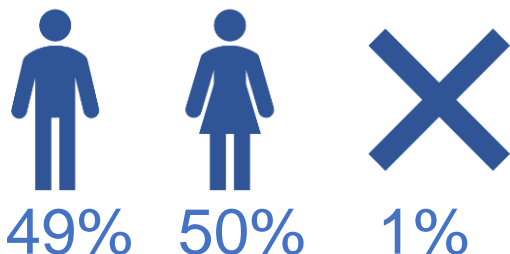

=10302

Belgische steekproef

Tussen 18 en 30 jaar oud (gem 24)

84% Heteroseksueel
6% Biseksueel
2% Homoseksueel
2% Lesbisch
2% Ander
4% Liever niet zeggen

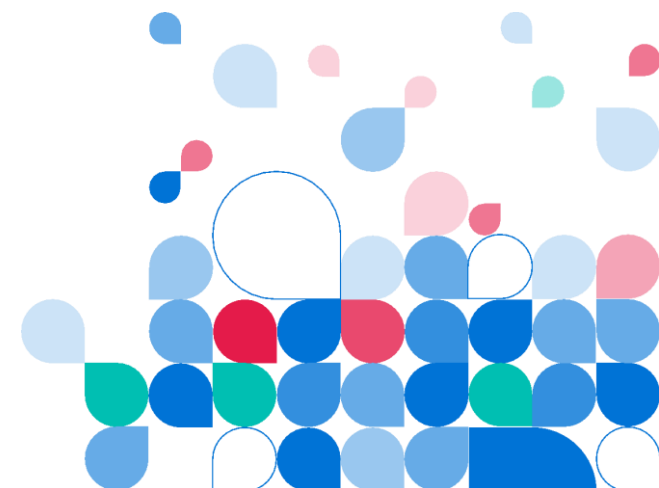
9% heeft beperking
8% nam deel aan sport voor mensen met een beperking
12% nam deel aan sport voor mensen zonder en met beperking

14% zei tot een
etnische
minderheidsgroep
te behoren

=2944

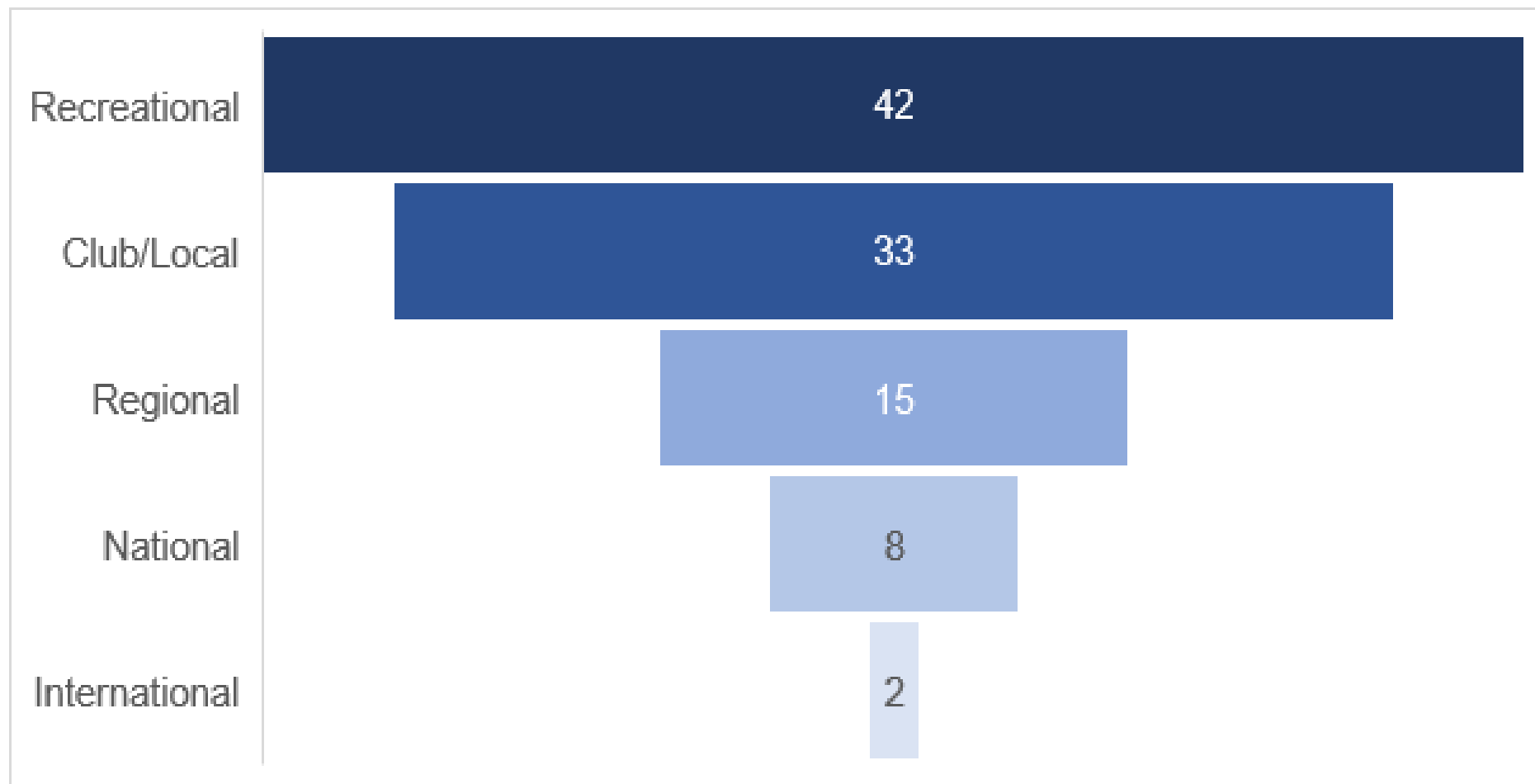

Kenmerken van sportdeelname

Meest populaire sporten in BE steekproef

M: Voetbal, basketbal, zwemmen en tennis

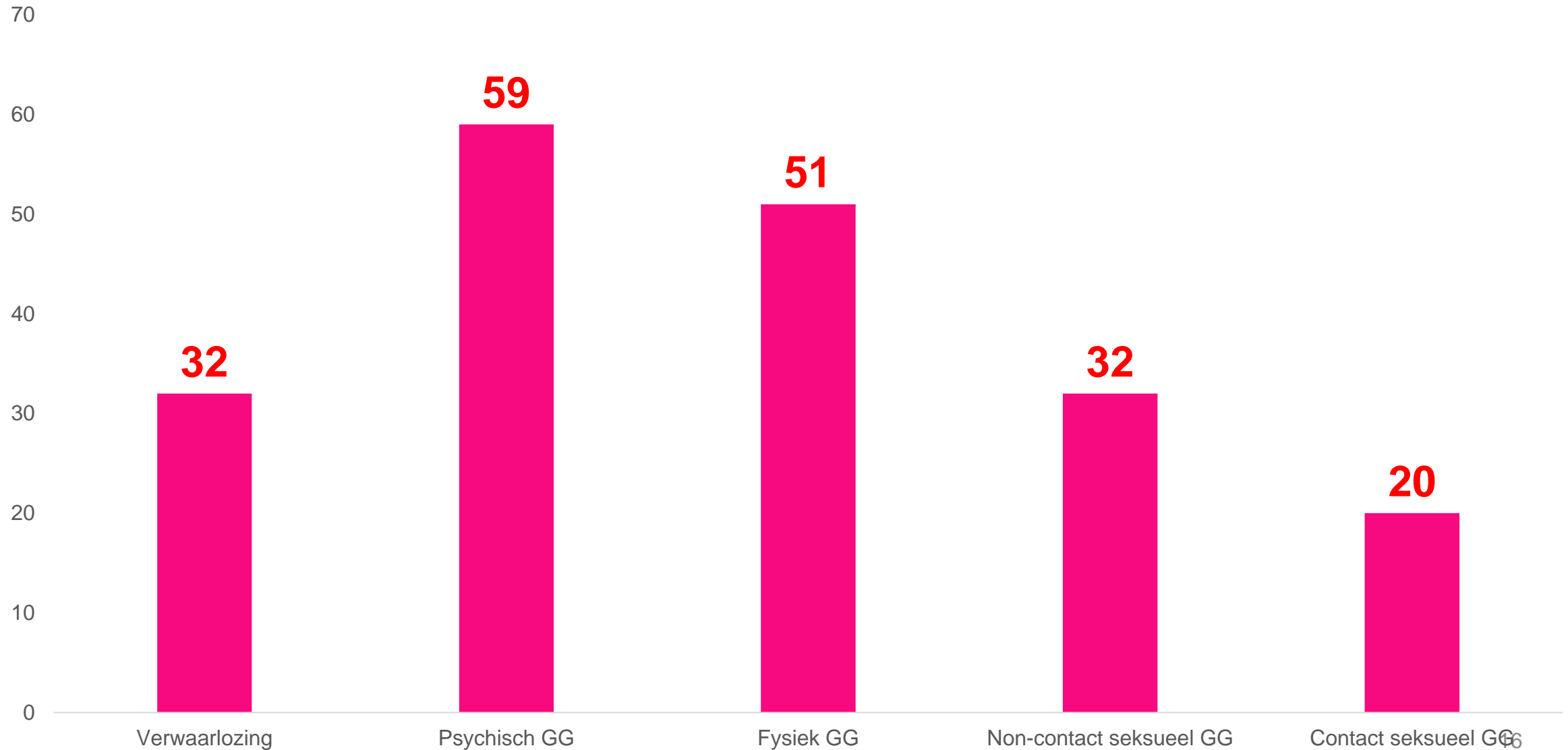
V: Dans, zwemmen, gymnastiek en paardensport

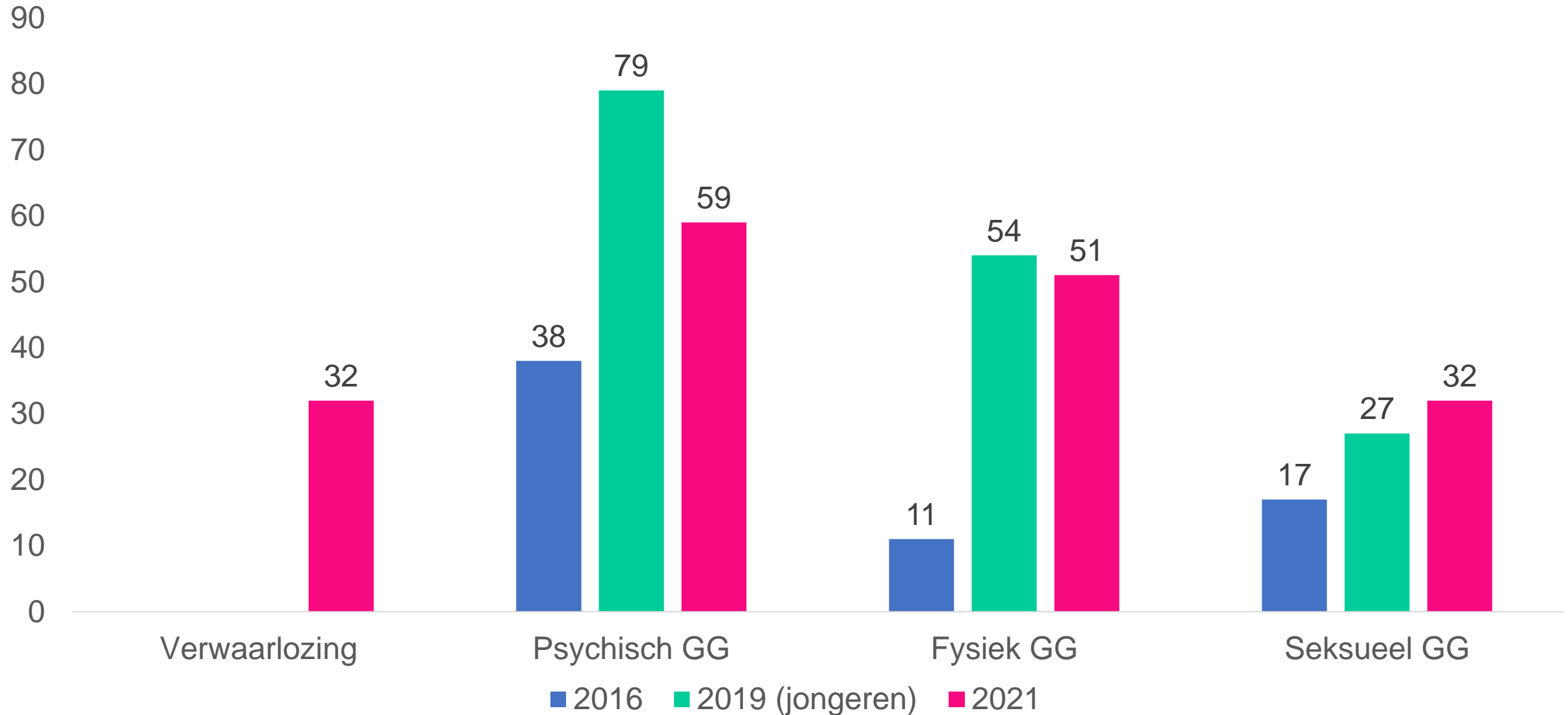
Resultaten GG in de Vlaamse sport

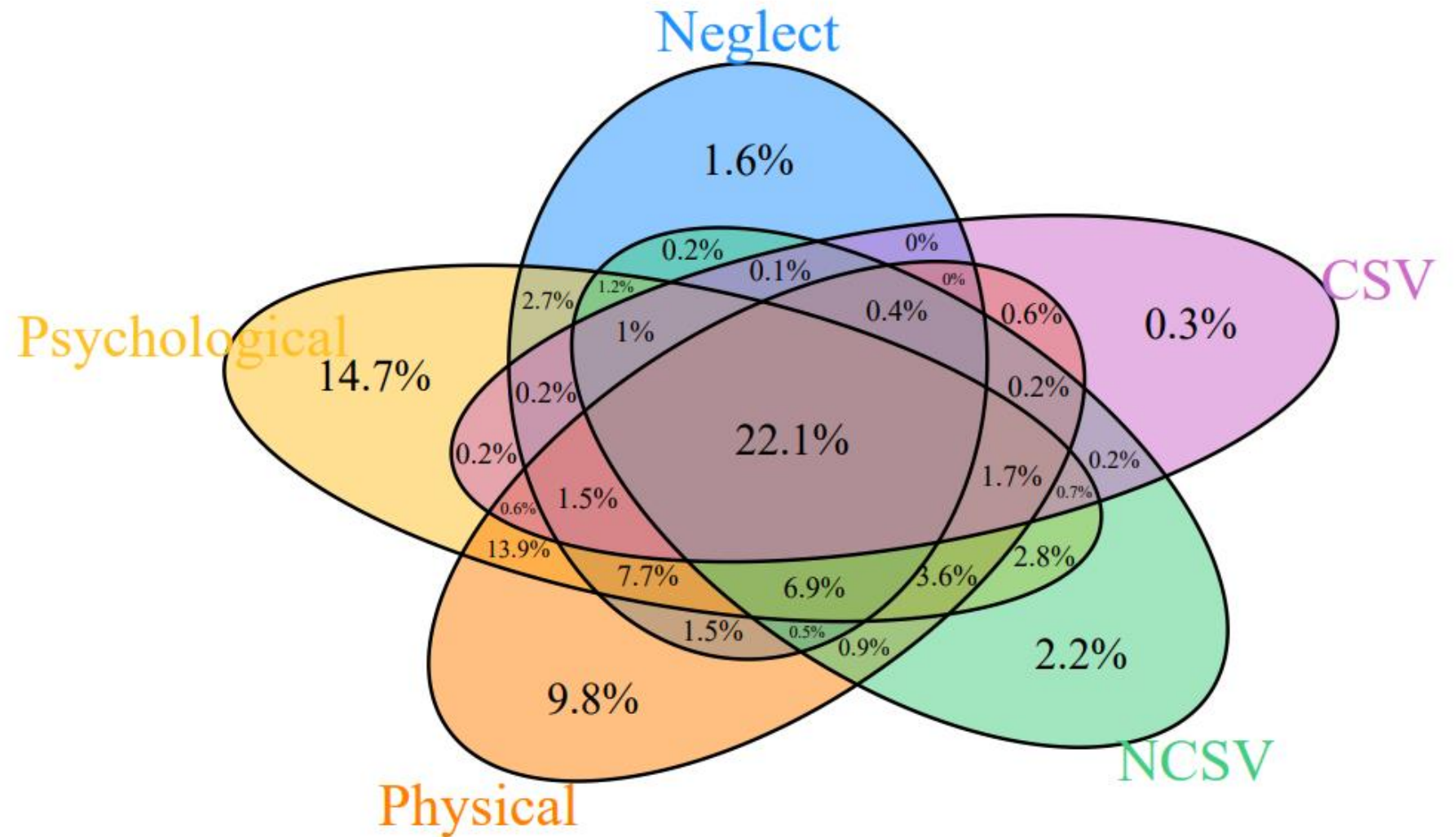
Child Abuse in Sport
European Statistics

Vergelijking cijfers 2016 en 2019

Overlap Vlaanderen

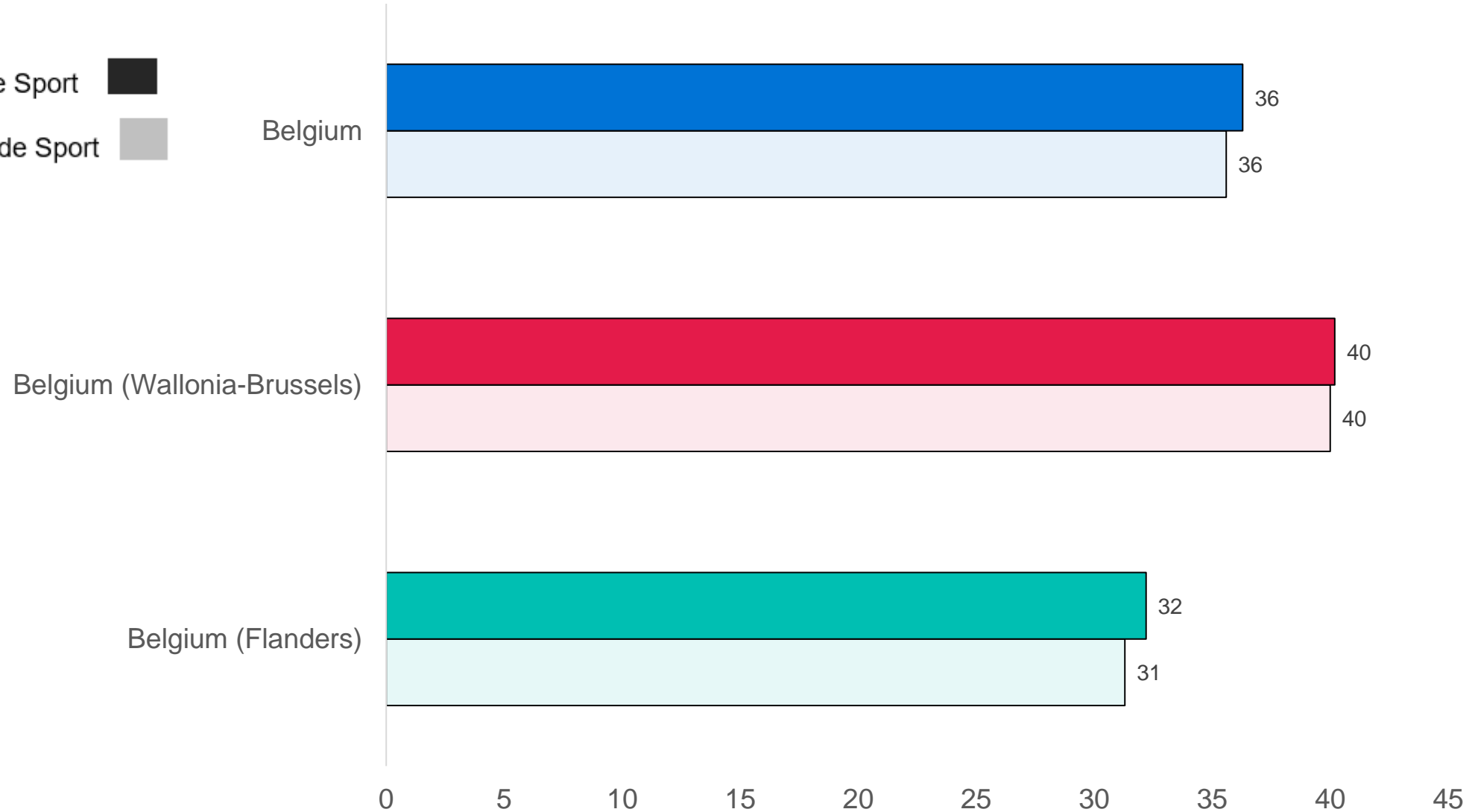
Overzicht per vorm van GG

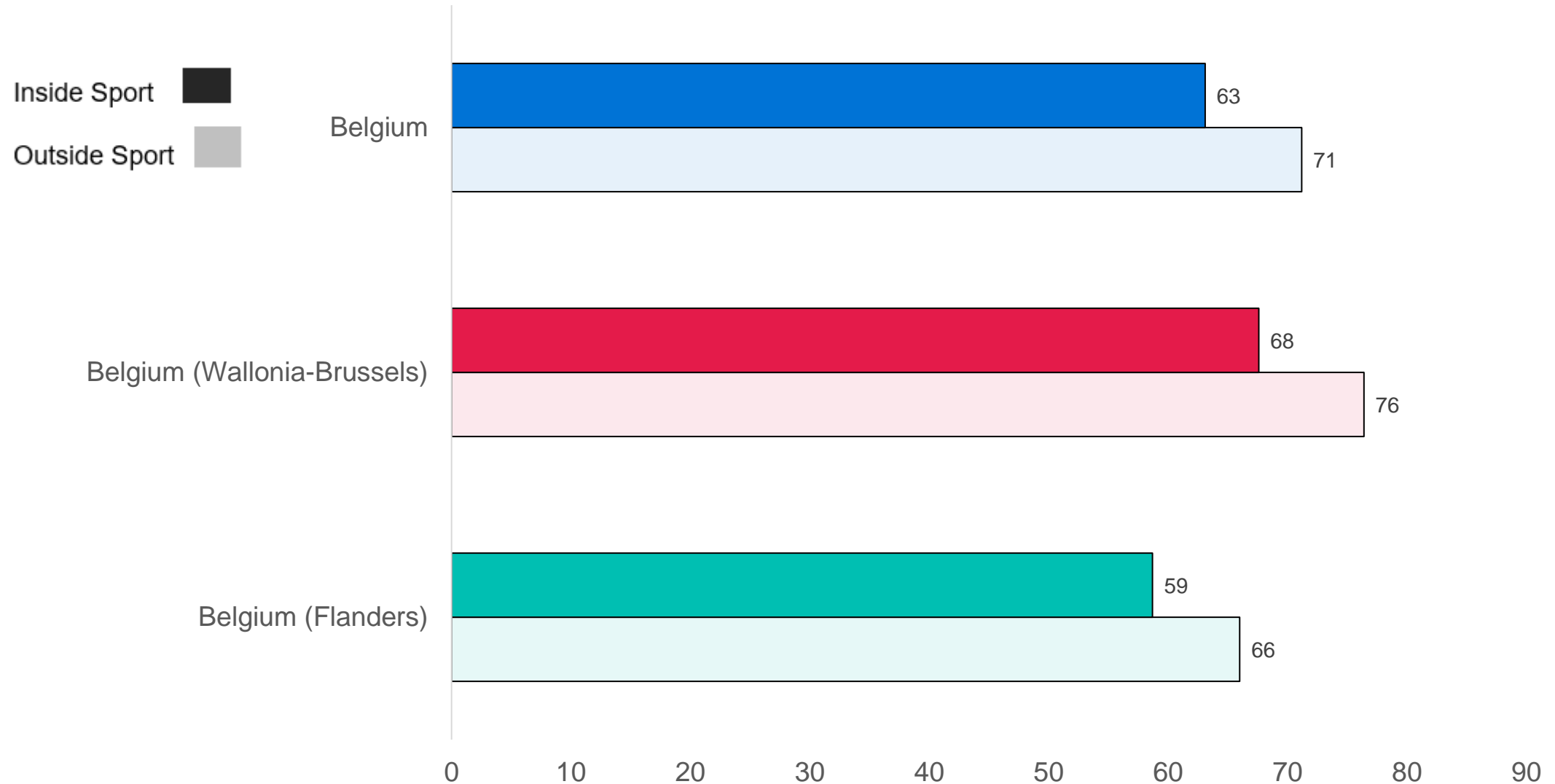
Verwaarlozing

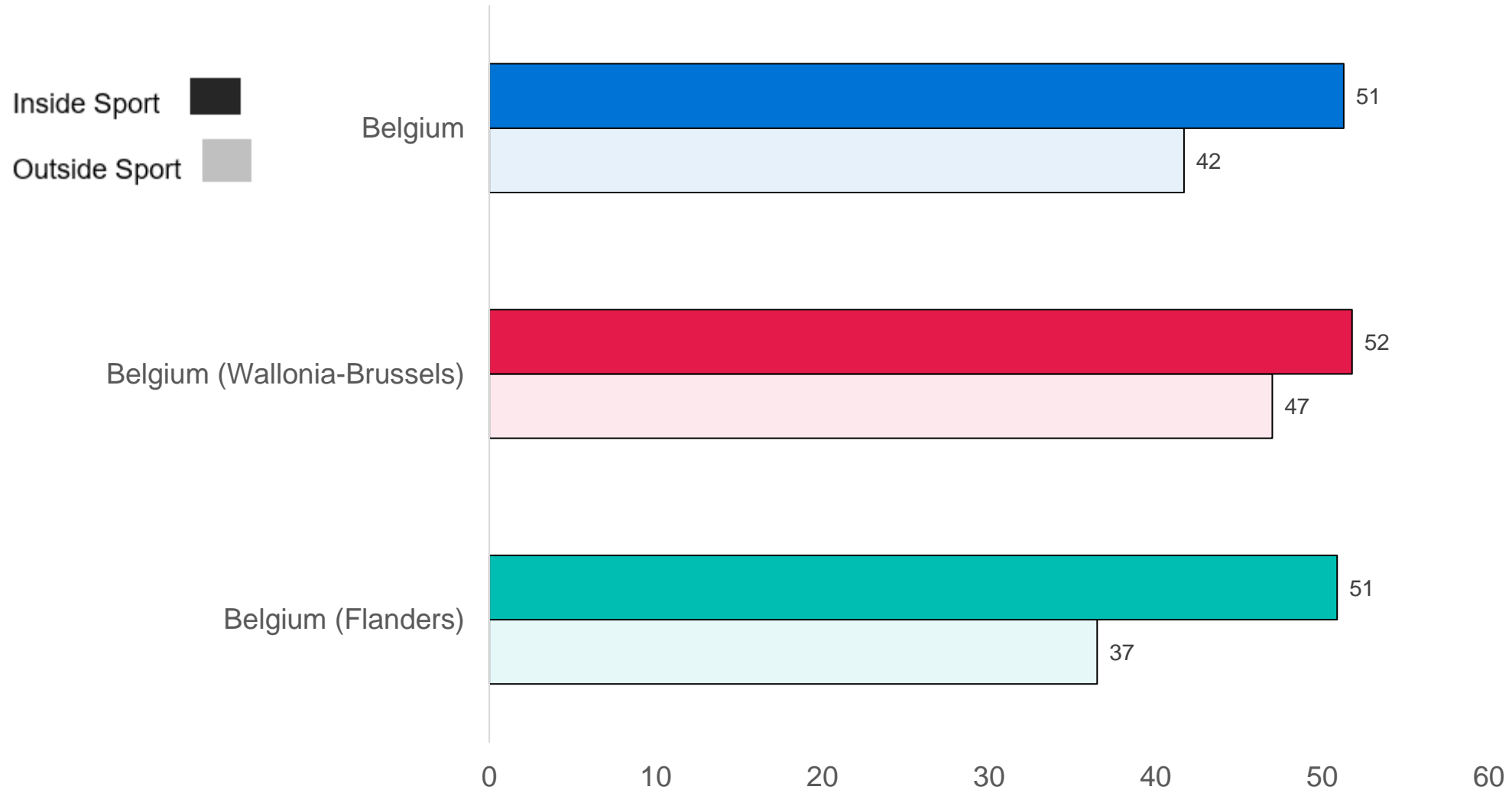
Inside Sport
Outside Sport

Psychisch grensoverschrijdend gedrag

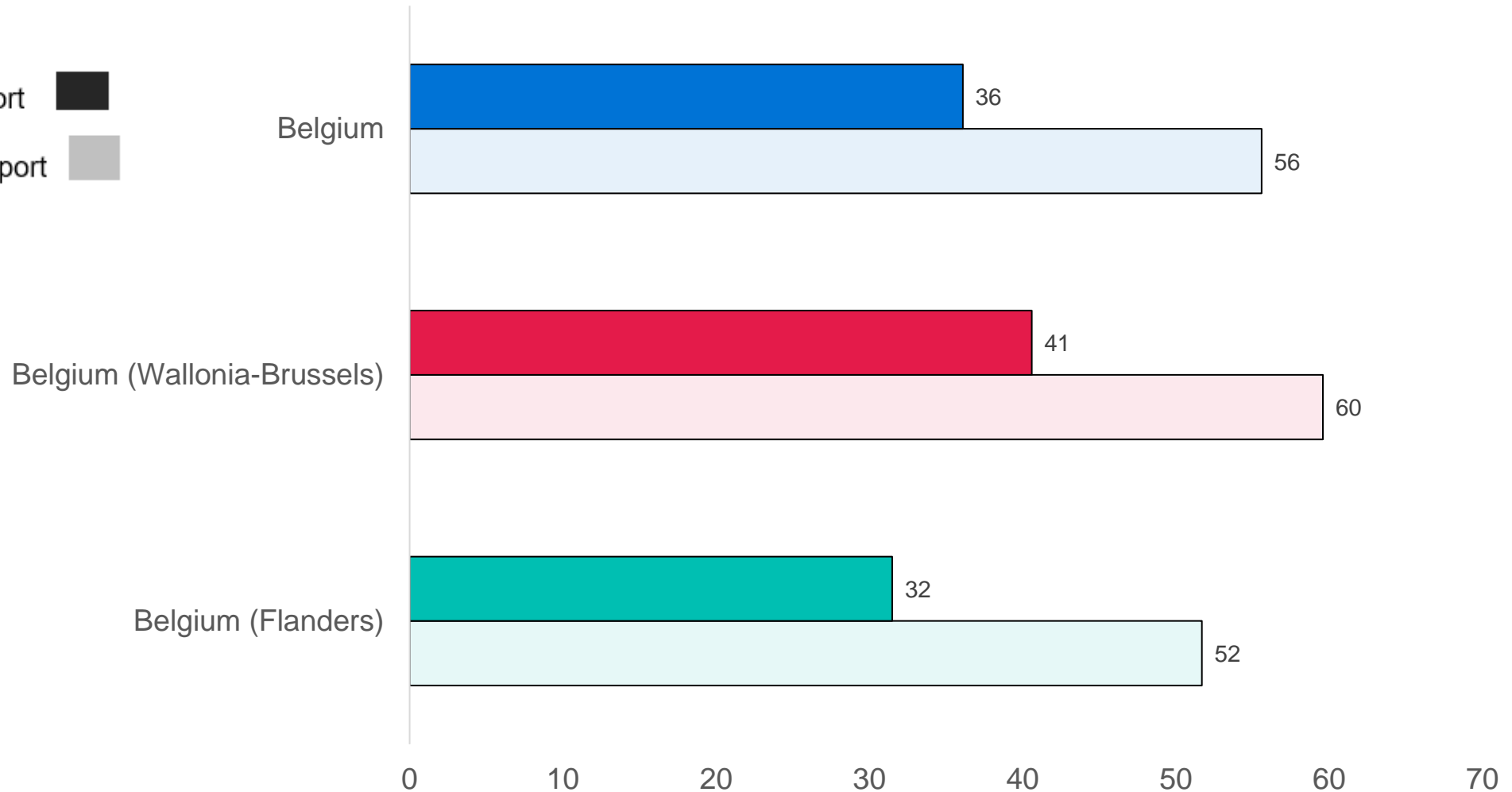
Fysiek grensoverschrijdend gedrag

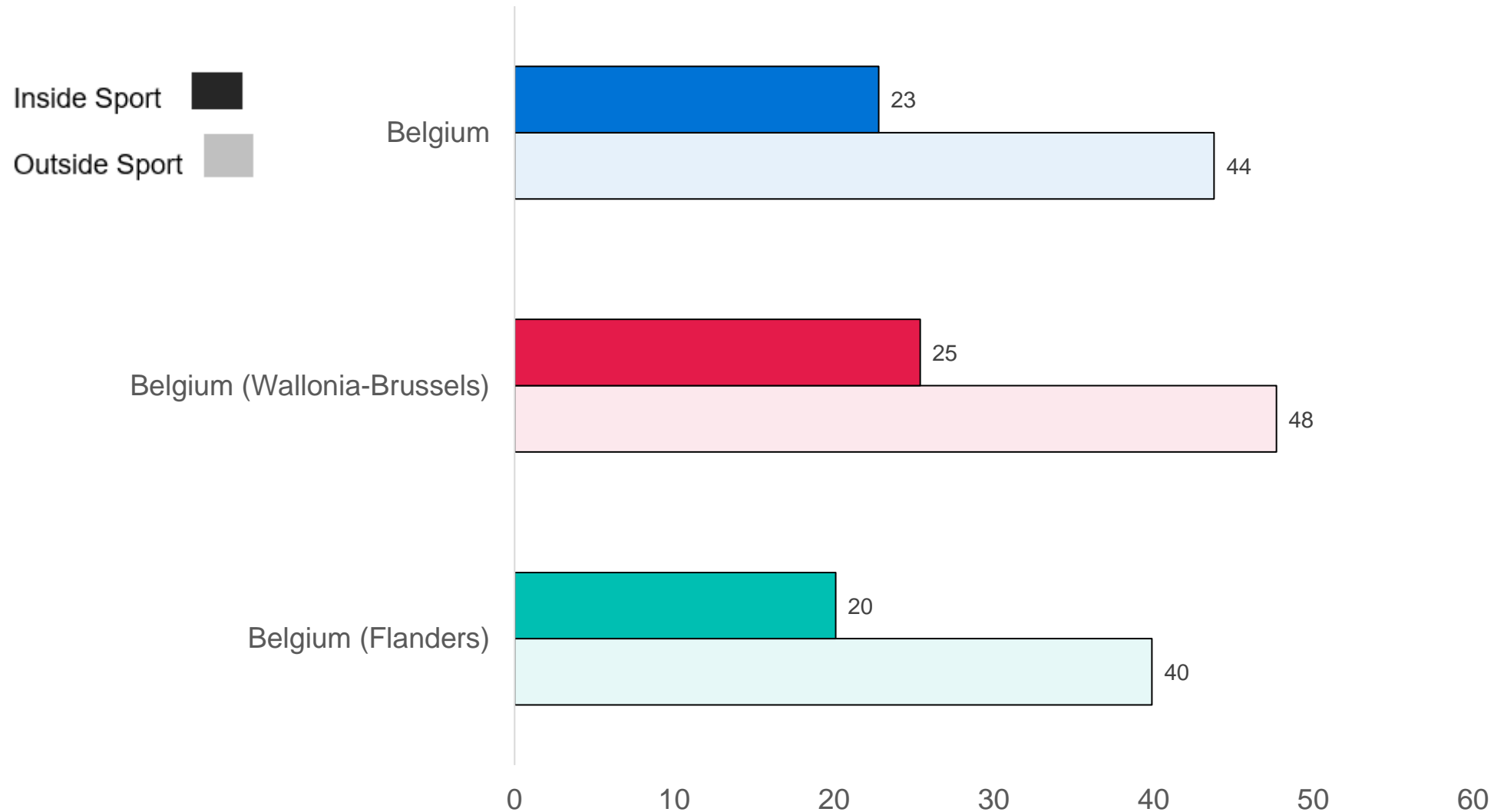
Non-contact seksueel grensoverschrijdend gedrag

Inside Sport
Outside Sport

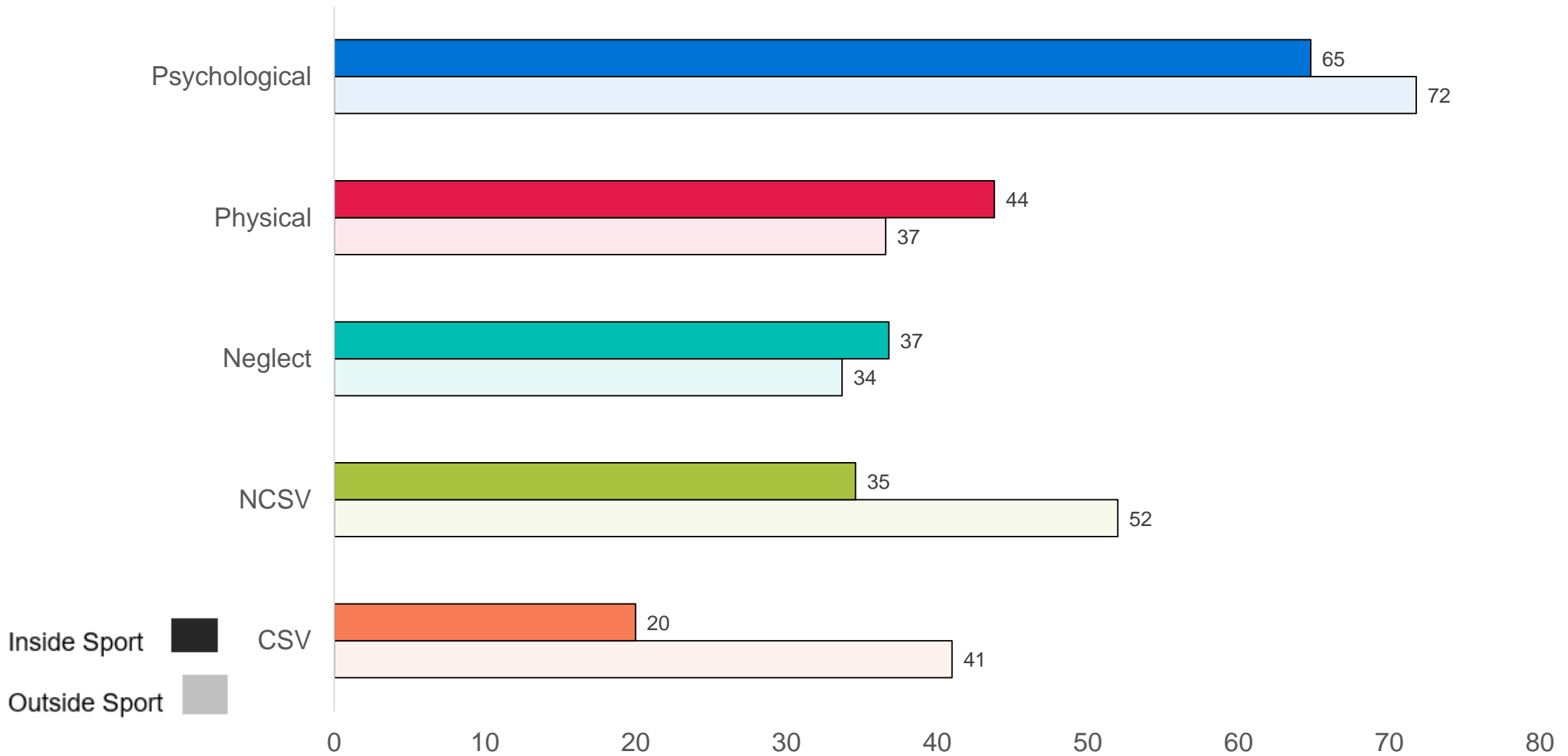
Contact seksueel grensoverschrijdend gedrag

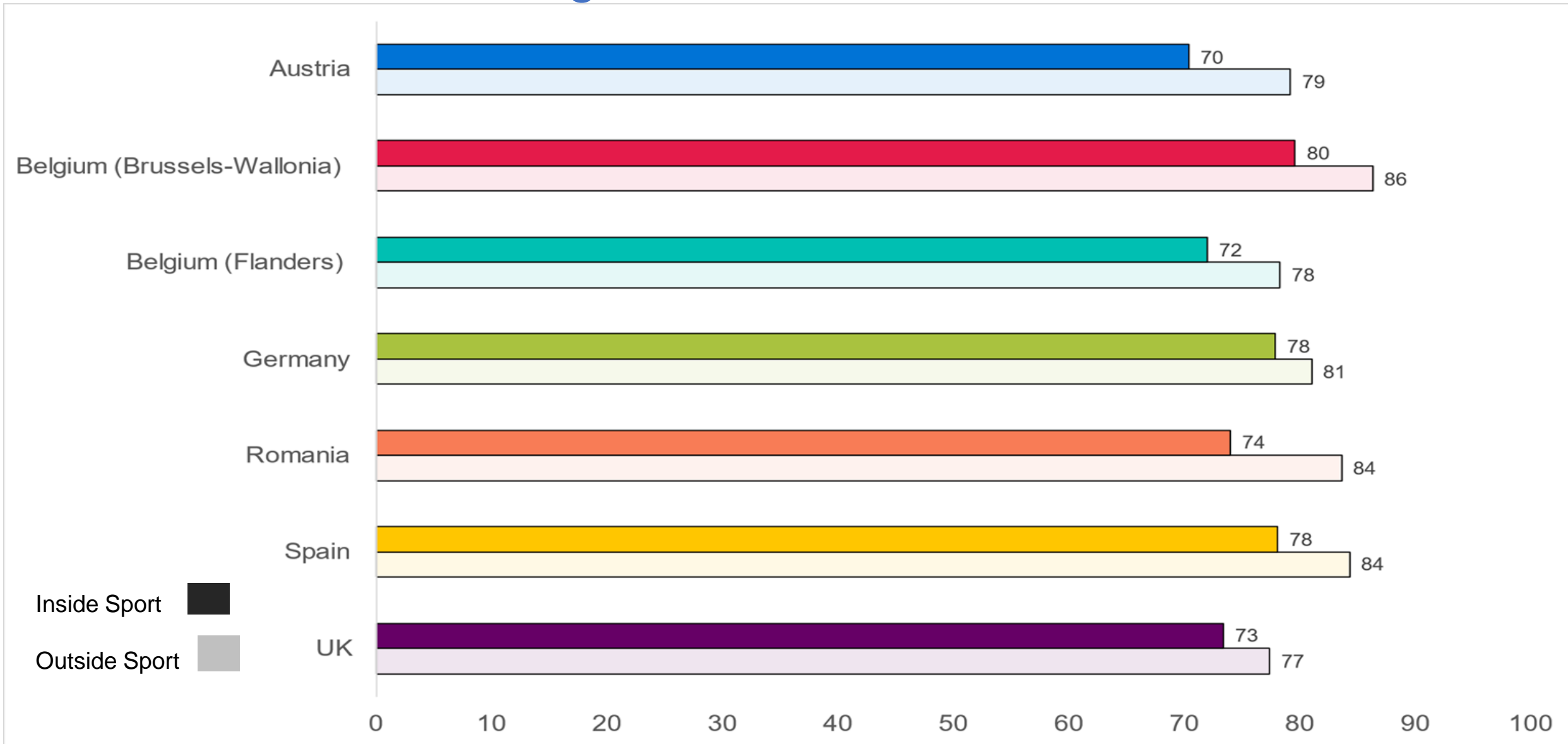
Europese cijfers

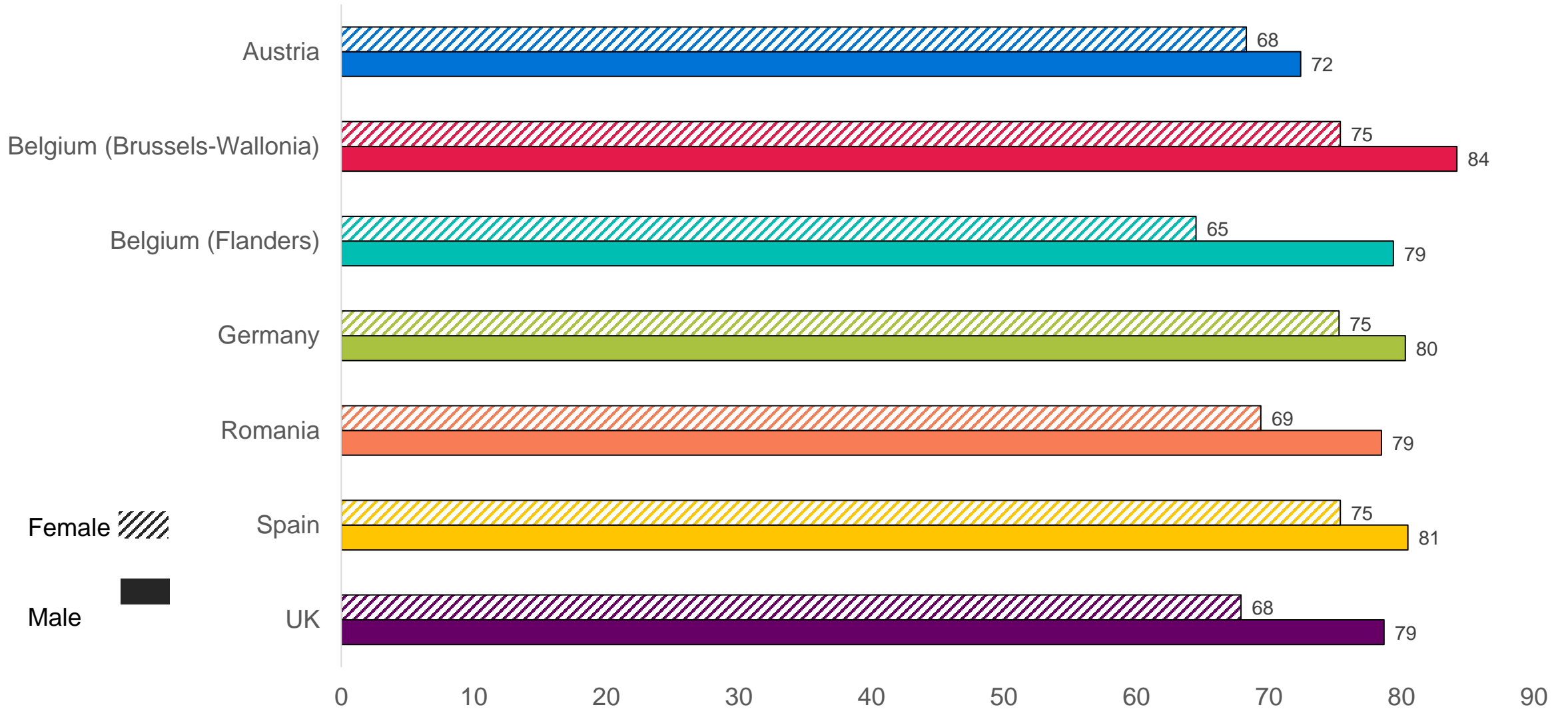
Prevalentie van GG per type EU-totaal

Prevalentie van GG 'minstens één ervaring'

GG voor mannen en vrouwen

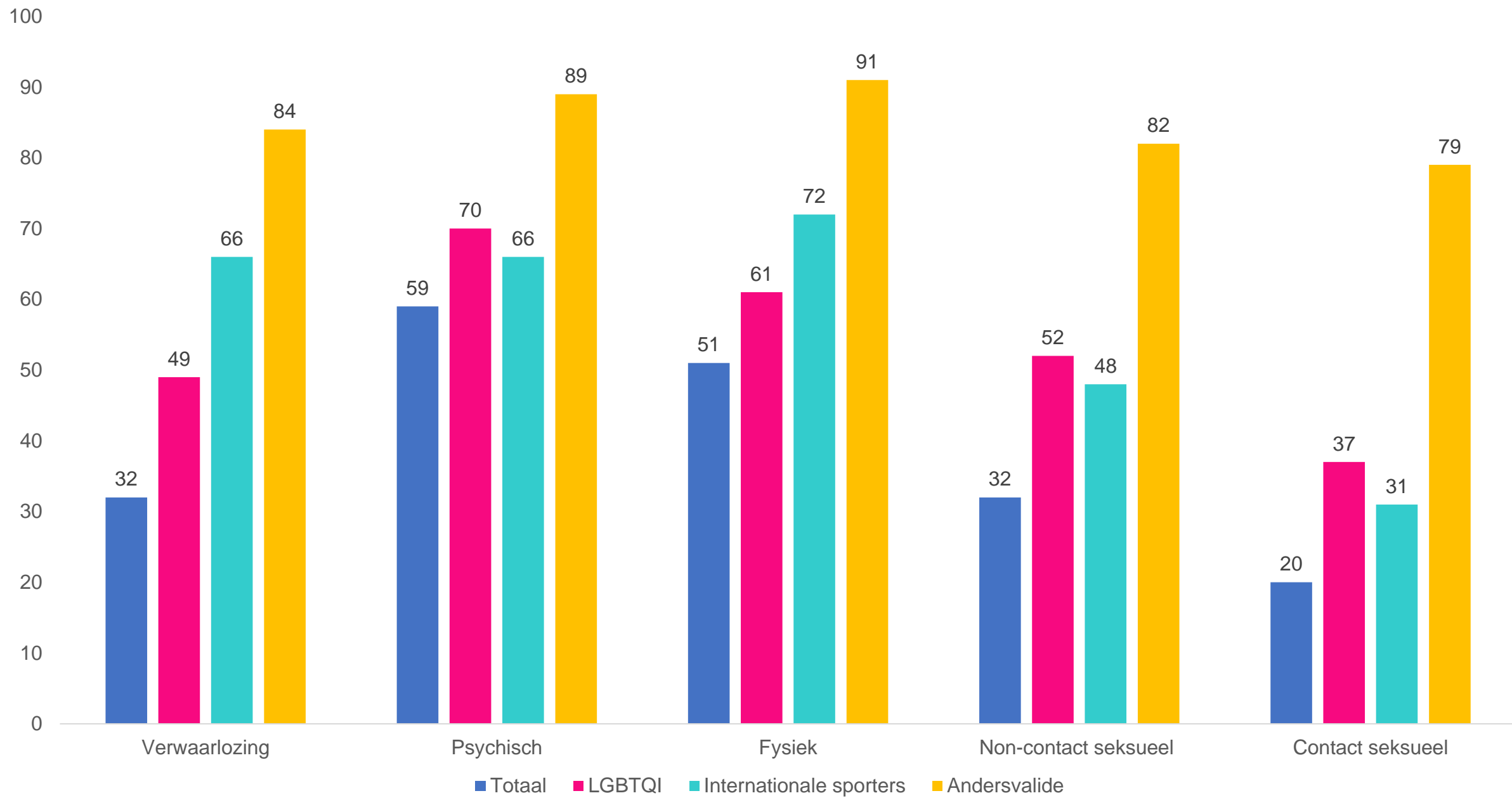

Female

Male

Kwetsbare groepen

Omstandigheden

Startleeftijd

- tussen 7e en 13^e
- verwaarlozing & SGG: eerder rond 14-15^e

Stopleeftijd

- bij 60% voor hun 18^e
- ongeveer 1/3: ook na 18e tot zelfs vandaag

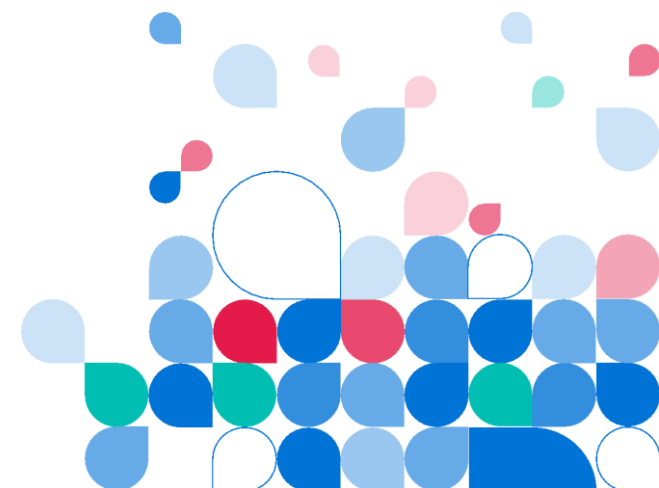
Duur

- 1/5 : korter dan één dag
- 4/5: meerdere dagen tot zelfs jaren

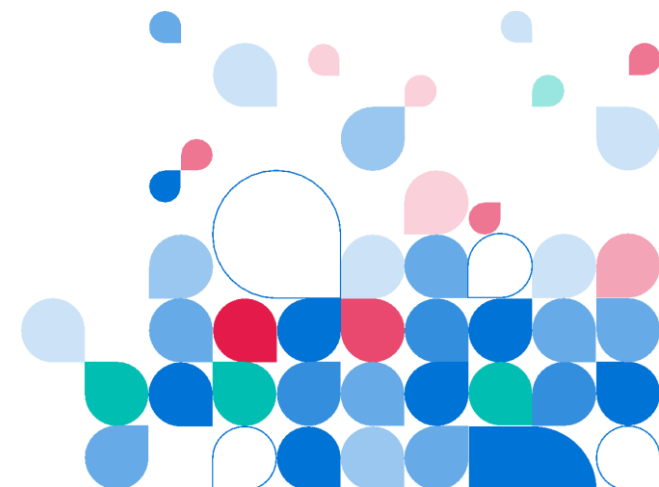

Locatie

- Vooral op en rond het sportveld of in de kleedkamer
- Bij SGG: ook in privé (thuis) en auto

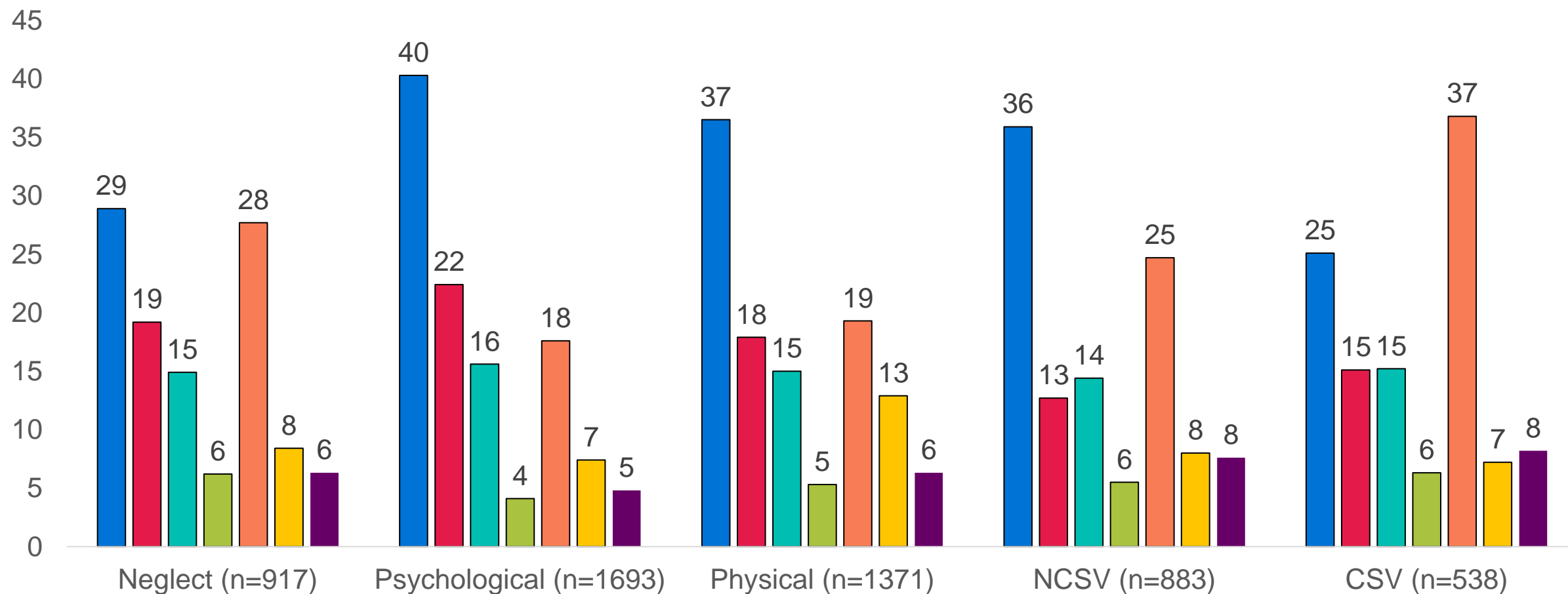

Kenmerken van de pleger

(Bij wie) Vertellen ze het?

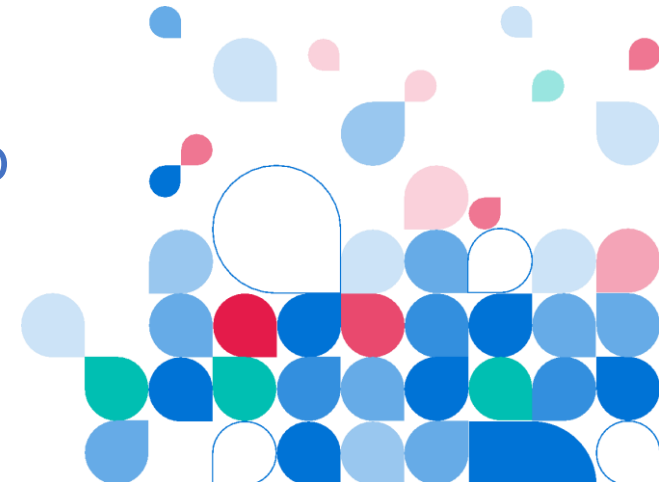
■ No disclosure ■ Family ■ Friend ■ Someone in sport ■ Someone outside sport ■ Don't remember ■ Prefer not to say

Discussie van de bevindingen

Belangrijkste resultaten

1. Jonge sporters ervaren vaak grensoverschrijdend gedrag, in allerlei vormen en ernstgradaties, binnen en buiten de sport
2. Het type, de frequentie en de ernst zijn erg divers
3. De prevalentie in Vlaanderen en België is gelijkaardig aan die gemeten in andere Europese landen
4. Jongens melden meer ervaringen met GG in de sport dan meisjes
5. Negatieve ervaringen worden zelden gedeeld in de sportclub

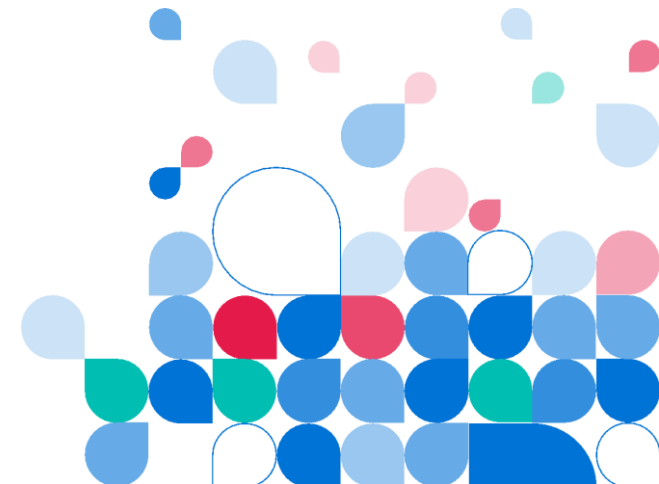

Waarom is dit onderzoek belangrijk?

- Eerste keer internationaal vergelijkbare cijfers
- Grote steekproef op eenzelfde manier verzameld in alle regio's, gelijk verdeeld over M en V en leeftijd 18-30
- Zeer actueel/recent historisch
- Zeer goed uitgewerkte definitie van GG in de sport
- Vragenlijst ontwikkeld door experts in sport en kindermishandeling

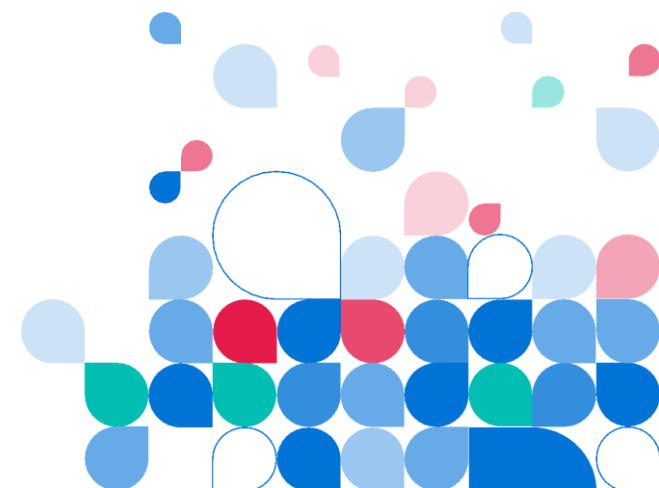
Altijd oppassen met:

- Zelfrapportage
- Panel onderzoek
- Onderzoek naar gevoelige thema's
- Memory bias

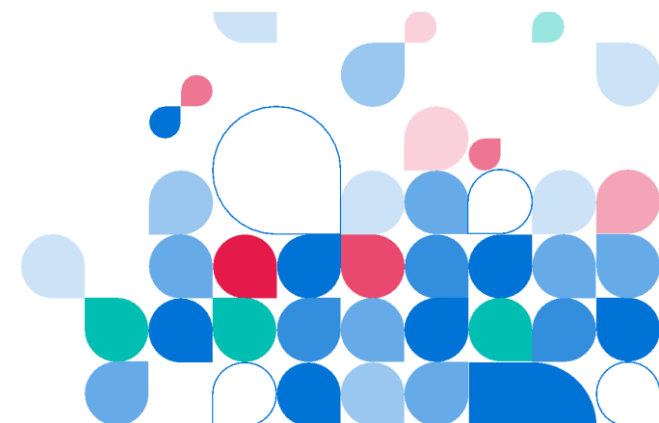
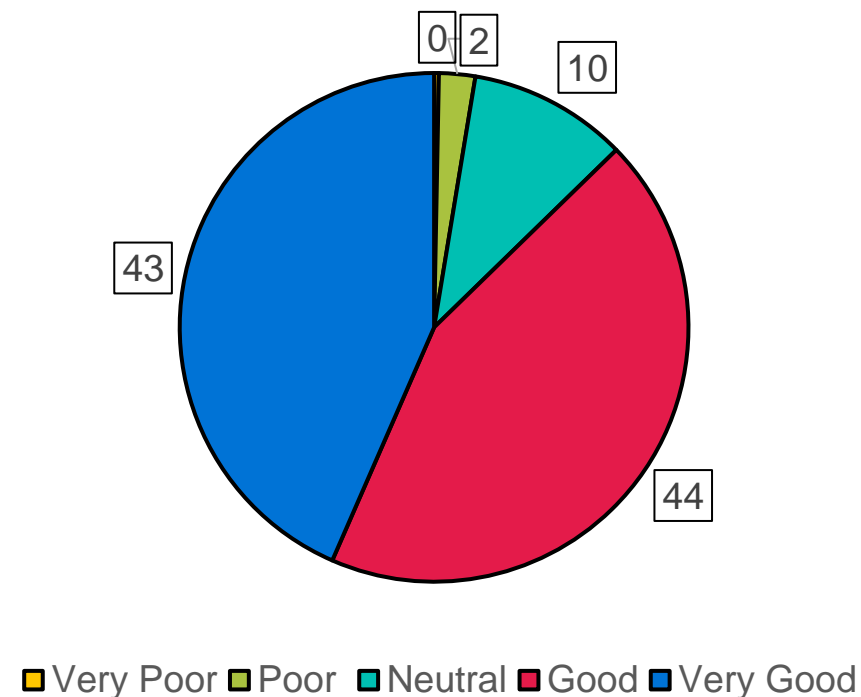
Wat zeggen deze cijfers **NIET**?

- ✓ Dat al deze mensen zich slachtoffer voelen
- ✓ Dat elke ervaring evenveel schade toebracht of impact had
- ✓ Dat elke ervaring schade toebracht
- ✓ Dat het preventiebeleid in jouw federatie niet werkt
- ✓ Dat het preventiebeleid in jouw federatie wel werkt

Wat zeggen deze cijfers **WEL?**

- ✓ Dat grensoverschrijdend gedrag een breed begrip is
- ✓ Dat het in alle lagen van de sport gebeurt, maar veel meer in topsport dan in recreatiesport
- ✓ Dat we het in de sport, net als buiten de sport, nog te weinig voorkomen
- ✓ Dat veel ervaringen 'onder de radar' blijven
- ✓ Dat veel van dit gedrag lang genormaliseerd werd
- ✓ Dat er nood is aan monitoringonderzoek
- ✓ Dat sport, ondanks dit, overwegend goed en mooi is!

Aanbevelingen

Aanbevelingen

Voor sportorganisaties

- Erken alle vormen van GG
- Stel het welzijn van sporters altijd voorop
- Stem je beleid af op de cijfers
- Onderzoek de effectiviteit van je beleid
- Verplicht opleiding voor iedereen die met kinderen/topsporters werkt
- Versterk je API-netwerk
- Moedig omstanders aan om in te grijpen

Grondig, eerlijk en transparant case management is de beste vorm van preventie!

Voor de overheid

- Integreer sport in elk beleidsraamwerk
- Neem systematisch monitoring onderzoek binnen en buiten de sport op in NAP
- Ondersteun slachtoffers, beschuldigen en klokkenluiders
- Ondersteun en financier sportfederaties
- Draag preventie mee uit tot op het lokale niveau

Dankjewel!

Vragen?

International project leader: Prof. Mike Hartill

Hoofdonderzoeker BE: Tine.Vertommen@uantwerpen.be

